

Antwoord van staatssecretaris Van der Burg (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)
(ontvangen 29 oktober 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 220

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Personeelsbestand toezichthouders groeit met 60% in vijftien jaar tijd'?¹

Antwoord vraag 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u per toezichthouder of inspectiedienst in beeld brengen hoeveel fte er werkzaam zijn en daarbij ook eventuele externe inhuur meenemen? Kunt u daarbij ook de ontwikkeling over de afgelopen tien jaar meenemen? Kunt u daarbij ook het ministerie van Defensie meenemen?

Antwoord vraag 2

De Rijksoverheid kent verschillende soorten toezichthouders die publiek toezicht uitvoeren op grond van een wettelijke basis:

a) Rijksinspecties:

Rijksinspecties zijn onderdeel van een ministerie. Het inspectietoezicht is toezicht dat zich richt op de naleving van regels door burgers en bedrijven; op de kwaliteit van publieke goederen zoals onderwijs en zorg en op de uitvoering van publieke taken door uitvoeringsorganisaties en decentrale overheden. Enkele rijksinspecties voeren ook strafrechtelijk onderzoek uit. Ook zijn er rijksinspecties die diensten verlenen, zoals vergunningen.

Aantallen ambtelijke fte per rijksinspectie over de periode 2016 – 2025 (sector Rijk)

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI)	325	333	324	335	345	374	391	424	482	497
Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)	67	74	79	100	115	117	126	142	174	188
Inspectie Belastingen, Toeslagen en Douane (IBTD)							21	23	30	34
Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)	1.125	1.091	1.096	1.071	1.217	1.309	1.326	1.466	1.588	1.618
Inspectie Justitie en Veiligheid (IJV)	80	80	90	94	89	99	102	117	134	150
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)	2.471	2.398	2.459	2.436	2.624	2.701	2.999	3.188	3.268	3.765
Onderwijsinspectie (OI)	500	505	528	539	539	537	598	685	766	793
Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE)	23	22	22	22	24	31	35	42	51	56
Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA)	1.149	1.127	1.250	1.335	1.387	1.510	1.591	1.753	1.815	1.874
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)	631	708	757	765	776	829	841	948	1.011	961

Bron: opgave beleidsverantwoordelijke ministeries

¹ FD, 4 september 2026, 'Personeelsbestand toezichthouders groeit met 60% in vijftien jaar tijd' (fd.nl/politiek/1611112/personeelsbestand-toezichthouders-groeit-met-60-in-vijftien-jaar-tijd)

Uitgaven externe inhuur per rijksinspectie over de periode 2016 - 2025 (bedragen x € 1.000)

J aar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI)	2.350	2.635	2.971	3.280	6.148	8.352	8.286	10.391	10.028	11.966
Staats toezicht op de Mijnen (SodM)	1.070	155	1.255	1.391	1.098	919	1.706	18.923	3.363	2.883
Inspectie Belastingen, Toeslagen en Douane (IBTD)							288	384	353	184
Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)	9.510	13.249	9.158	7.581	14.939	15.079	21.673	25.952	31.056	23.626
Inspectie Justitie en Veiligheid (IJV)								635	1.617	857
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)	16.438	18.658	24.708	26.991	22.003	20.209	27.527	32.578	28.355	33.044
Onderwijsinspectie (OI)	3.258	1.860	1.853	2.138	669	606	1.677	2.028	6.949	5.082
Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE)	2	0	2	6	0	0	0	14	106	491
Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA)	nb	1.008	3.702	4.679	3.733	4.853	7.305	6.732	5.973	4.148
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)	nb	nb	4.688	4.620	4.603	4.673	5.197	6.318	6.765	5.463

Bron: opgave beleidsverantwoordelijke ministeries

b) Markttoezichthouders:

De markttoezichthouders of marktautoriteiten zijn zelfstandige bestuursorganen (hierna: zbo's) met een toezichtstaak. Het gaat hier om zbo's zonder rechtspersoonlijkheid die onderdeel zijn van de Staat der Nederlanden, zbo's met eigen publieke rechtspersoonlijkheid en zbo's met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid. Markttoezicht is gericht op het bevorderen en bewaken van marktwerking en consumentenbescherming door naleving van diverse zorgplichten van marktpartijen.

Aantallen ambtelijke fte per markttoezichthouder over de periode 2016 – 2025

J aar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Autoriteit Consument & Markt (ACM)	543	527	534	562	544	577	620	712	784	761
Raad voor Accreditatie (RvA)	90	94	95	93	92	92	96	97	102	106
De Nederlandsche Bank (DNB - Toezichttaak)	638	671	714	732	777	820	839	874	900	894
Autoriteit Financiële Markten (AFM)	574	596	630	641	657	657	660	674	736	806
Autoriteit Persoonsgegevens (AP)	nb	nb	157	182	175	169.2	183	251	320	349
Kansspelautoriteit (Ksa)			75	78	90	92	106	125	120	155
Bureau Financieel Toezicht (BFT)	42	45	49	49	52	50	53	56	54	54
College van toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (CvTA)	5	5	5	6	6	7	7	7	10	9
Commissariaat voor de Media (CvdM)	46	46	40	41	42	47	42	59	65	78
Nederlandse Zorgautoriteit (NZA)	49	57	57	59	69	69	84	98	98	99

Bron: opgave beleidsverantwoordelijke ministeries

Uitgaven externe inhuur per markttoezichthouder over de periode 2016 - 2025 (bedragen x € 1.000)

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Autoriteit Consument & Markt (ACM)	2.469	2.947	3.859	4.271	2.789	3.089	4.533	9.770	14.746	10.709
Raad voor Accreditatie (RvA)	nvt									
De Nederlandsche Bank (DNB - Toezichttaak)	8.545	6.458	5.068	6.627	4.995	3.830	4.242	4.029	6.642	2.461
Autoriteit Financiële Markten (AFM)	4.751	7.850	3.308	7.973	6.261	3.448	3.629	5.214	8.035	4.651
Autoriteit Persoonsgegevens (AP)	nb	nb		299	562	758	3.609	3.647	4.755	3.665
Kansspelautoriteit (Ksa)					13	24	23	22	32	23
Bureau Financieel Toezicht (BFT)	190	221	306	298	291	104	130	271	249	327
College van toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (CvTA)	143	111	67	66	35	69	54	0	55	105
Commissariaat voor de Media (CvdM)	1.276	725	611	1.159	897	1.595	2.080	2.824	2.600	1.736
Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)	586	422	329	461	137	249	455	528	1.443	2.582

Bron: opgave beleidsverantwoordelijke ministeries

c) Overige toezichthouders

Onder deze categorie vallen commissies met toezichthoudende taken en zbo's zonder eigen rechtspersoonlijkheid met een toezichtstaak. Deze organisaties zijn onderdeel van de Staat der Nederlanden. Daarnaast zijn er nog zbo's met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid met een toezichtstaak.

Aantallen ambtelijke fte per overige toezichthouder over de periode 2016 – 2025

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Commissie van toezicht inlichtingen- en veiligheidsdiensten (CTIVD)	nb	nb	nb	16	18	15	14	16	17	20
Toetsingscommissie inzet bevoegdheden (TIB)			nb	4	5	4	7	8	11	13
Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TlokB)						11	11	12	15	16
Nederlandse Emissieautoriteit (Nea)	49	57	57	59	69	69	84	98	98	99
Commissie Eindtermen Accountants opleiding	4	4	4	4	4	4	4	3	4	6
Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS)	109	118	119	126	122	120	150	156	177	206
Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal									31	37
Grondkamers/Kamer voor de Binnenvisserij (Kabiv)	20	19	17	17	18	18	19	22	20	19
Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek	0,1	0,1	0,1	0,78	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Waarderingskamer	19	20	21	19	18	19	21	21	22	21
Dopingautoriteit				21	21	26	39	33	34	39
Rijksdienst voor het wegverkeer (RDW)	292	295	302	308	276	290	326	337	341	364

Bron: opgave beleidsverantwoordelijke ministeries

Uitgaven externe inhuur per overige toezichthouder over de periode 2016 - 2025 (bedragen x € 1.000)

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Commissie van toezicht inlichtingen- en veiligheidsdiensten (CTIVD)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toetsingscommissie inzet bevoegdheden (TIB)			0	0	0	0	0	0	0	0
Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB)						0	49	0	17	27
Nederlandse Emissieautoriteit (Nea)	586	422	329	461	137	249	455	528	1.443	2.582
Commissie Eindtermen Accountants opleiding										
Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS)	843	1.323	1.727	1.705	1.198	1.542	991	1.312	951	687
Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal									1.295	2.378
Grondkamers/Kamer voor de Binnenseriej (Kabiv)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waarderingskamer	0	0	0	0	0	0	0	0	38	218
Dopingautoriteit				0	0	8	39	22	43	125
Rijksdienst voor het wegverkeer (RDW)	325	258	336	172	121	113	175	276	273	273

Bron: opgave beleidsverantwoordelijke ministeries

Binnen het Ministerie van Defensie zijn zes interne toezichthouders werkzaam: de Inspectie Veiligheid Defensie (IVD), de Militaire Luchtvaart Autoriteit (MLA), de Inspectie Militaire Gezondheidszorg (IMG), het Korps Militaire Controleurs Gevaarlijke Stoffen (KMCGS), de Beveiligingsautoriteit (BA) en de Functionaris voor Gegevensbescherming (FG). Personele bezetting (inclusief inhuur) in VTE'n van de afgelopen 10 jaar zijn in onderstaande tabellen weergegeven.

Specifiek voor de MLA zijn er 53,7 vte totaal (exclusief inhuur). 22 vte is niet met toezicht belast maar met regelgeving en certificering. Van de inhuurcijfers houdt twee derde zich niet met toezicht bezig maar met regelgeving en certificering.

Vte toezichthouders

Inspectie	2017/Jan	2018/Jan	2019/Jan	2020/Jan	2021/Jan	2022/Jan	2023/Jan	2024/Jan	2025/Jan	2026/Jan
MLA	39,42	37,58	40,48	47,53	49,21	51,82	55,98	49,42	53,40	53,70
IVD	0,00	0,00	1,00	29,26	28,21	29,36	31,26	33,26	42,73	51,37
IMG	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	5,00	13,63	15,63	16,47
KMCGS	11,00	13,00	12,00	11,00	13,00	14,00	15,00	14,00	13,00	12,00
BA	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00
Totaal	57,42	57,58	60,48	94,79	97,42	102,18	108,24	111,31	125,76	133,54

N.B. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) maakt onderdeel uit van de IVD.

Vte inhuur toezichthouders

Inspectie	2017/Jan	2018/Jan	2019/Jan	2020/Jan	2021/Jan	2022/Jan	2023/Jan	2024/Jan	2025/Jan	2026/Jan
MLA	3,79	3,79	3,79	6,42	5,79	10,58	9,27	5,42	6,90	8,08
IVD	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IMG	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KMCGS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	3,79	3,79	3,79	6,42	5,79	10,58	9,27	5,42	6,90	8,08

Vraag 3

Kunt u per ministerie in beeld brengen hoeveel fte er werkzaam zijn en daarbij ook eventuele externe inhuur meenemen? Kunt u daarbij ook de ontwikkeling over de afgelopen tien jaar meenemen? Kunt u daarbij ook het ministerie van Defensie meenemen?

Antwoord vraag 3

In de onderstaande tabel is het aantal fte rijksambtenaren per ministerie over de periode 2016 tot en met 2025 opgenomen, waarover jaarlijks wordt gerapporteerd in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (JBR).

Aantallen ambtelijke fte per ministerie over de periode 2016 – 2025 (sector Rijk)

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
AZ	351	353	357	388	420	432	453	498	512	528
BZ	2.669	2.652	2.750	2.905	2.955	3.069	3.185	3.465	3.542	3.547
BZK	8.561	9.180	9.823	10.431	11.397	11.833	12.288	13.445	14.912	14.011
EZK	9.089	9.133	9.678	7.366	7.712	8.325	9.671	10.772	11.535	11.379
Fin	29.738	29.321	29.503	30.927	31.568	33.198	34.909	36.842	39.294	40.388
IenW	12.200	12.412	12.259	12.826	13.655	14.080	14.397	15.443	16.369	16.377
J enV	27.248	27.276	27.934	29.343	31.137	31.936	33.233	34.842	36.803	38.661
LVVN				2.956	3.206	3.348	3.795	4.199	4.341	4.844
OCW	4.069	4.191	4.470	4.684	4.765	4.973	5.466	6.103	6.445	6.551
SZW	2.486	2.626	3.014	3.291	3.704	4.095	4.491	4.876	4.993	5.042
VWS	4.253	4.424	4.642	4.803	5.240	5.736	6.114	6.518	6.920	6.952
HCvS	1.506	1.449	1.503	1.557	1.587	1.676	1.804	1.871	1.968	2.024
Rechtspraak	7.411	7.631	7.600	7.707	8.098	8.432	8.570	8.967	9.386	9.712
Totaal Rijk	109.581	110.649	113.533	119.185	125.446	131.132	138.376	147.841	157.019	160.016

Bron: O&P Rijk

In de onderstaande tabel is de externe inhuur per ministerie over de periode 2016 tot met 2025 opgenomen, waarover jaarlijks wordt gerapporteerd in de JBR. Deze informatie in de JBR is afkomstig uit de bijlages 4 (externe inhuur) bij de departementale jaarverslagen. Over externe inhuur wordt in bedragen gerapporteerd en niet in aantallen fte.

Uitgaven externe inhuur per ministerie over de periode 2016 - 2025 (bedragen x € 1.000)

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
AZ	€ 1.967	€ 1.546	€ 2.000	€ 3.423	€ 4.537	€ 8.278	€ 9.320	€ 11.150	€ 14.575	€ 11.146
BZ	€ 11.938	€ 22.701	€ 25.823	€ 33.103	€ 34.668	€ 44.503	€ 49.837	€ 57.142	€ 65.152	€ 56.885
BZK/RO	€ 173.527	€ 141.187	€ 152.242	€ 167.782	€ 229.932	€ 274.566	€ 264.699	€ 310.211	€ 349.750	€ 376.824
DEF	€ 101.790	€ 96.864	€ 134.829	€ 221.080	€ 250.650	€ 229.799	€ 221.155	€ 367.266	€ 474.722	€ 506.265
EZ	€ 87.900	€ 183.821	€ 202.883	€ 199.357	€ 224.868	€ 294.896	€ 410.155	€ 464.410	€ 470.373	€ 360.043
KGG										€ 2.591
FIN	€ 272.183	€ 195.820	€ 215.205	€ 291.589	€ 354.191	€ 468.286	€ 647.494	€ 799.019	€ 881.540	€ 685.634
IenW	€ 251.641	€ 236.790	€ 211.212	€ 225.300	€ 271.250	€ 270.933	€ 281.998	€ 327.770	€ 359.099	€ 335.528
LVVN				€ 37.646	€ 31.136	€ 31.084	€ 39.764	€ 55.036	€ 52.132	€ 41.622
OCW	€ 101.019	€ 94.321	€ 84.753	€ 69.958	€ 57.473	€ 68.795	€ 86.265	€ 114.486	€ 149.037	€ 136.572
SZW	€ 8.604	€ 6.547	€ 11.520	€ 11.441	€ 13.015	€ 22.146	€ 32.401	€ 40.520	€ 40.178	€ 24.731
J&V	€ 236.877	€ 261.219	€ 318.564	€ 347.526	€ 383.375	€ 394.851	€ 430.723	€ 497.823	€ 611.550	€ 422.940
A&M										€ 119.788
VWS	€ 39.241	€ 46.704	€ 45.361	€ 56.287	€ 89.264	€ 178.324	€ 204.541	€ 214.878	€ 199.888	€ 189.676
Totaal	€ 1.286.687	€ 1.287.520	€ 1.404.392	€ 1.664.492	€ 1.944.359	€ 2.286.462	€ 2.678.352	€ 3.259.711	€ 3.667.996	€ 3.270.245

Bron: dashboard externe inhuur²

In de onderstaande tabel is de groei van het defensiepersoneel in vte opgenomen.

Groei vte defensiepersoneel

Bezetting (VTE)	2017/Jan	2018/Jan	2019/Jan	2020/Jan	2021/Jan	2022/Jan	2023/Jan	2024/Jan	2025/Jan	2026/Jan
Defensiepersoneel	60.938	60.583	62.104	64.117	66.112	67.346	67.501	70.062	74.348	80.005
Inhuur	1.219	1.626	2.041	2.478	2.321	2.616	2.709	3.938	4.846	6.267
Totaal	62.156	62.209	64.146	66.595	68.433	69.962	70.211	74.000	79.194	86.272

Vraag 4

² <https://dashboards.rijksoverheid.nl>

Kunt u onderscheid maken in het aantal ambtenaren dat zich met beleid bezighoudt of met de uitvoering? Kunt u daarbij de groei of afname per ministerie, toezichthouder of inspectiedienst over de afgelopen tien jaar meenemen?

Antwoord vraag 4

In de personeelsadministratie van de rijksdienst worden vier categorieën werksoorten onderscheiden: beleid, inspectie, ondersteuning en uitvoering. Het gaat hier om een grofmazige indeling gemaakt op basis van de primaire aard van de werkzaamheden van een organisatie. In bijlage 1 treft u de aantallen fte rijksambtenaren per ministerie, onderverdeeld naar werksoort, over de periode 2016 – 2025 (sector Rijk) aan. De gevraagde informatie per toezichthouder of inspectie treft u aan bij het antwoord op vraag 2.

Defensie is in hoofdzaak een uitvoerend ministerie en telt per 1 januari 2026 circa 86.272 voltijdequivalenten (VTE) aan personeel. Binnen het Besturingsmodel Besturen bij Defensie (BBD) is de beleidsfunctie belegd bij het Directoraat-generaal Beleid (DGB), waar circa 500 VTE werkzaam zijn.

Daarnaast kent Defensie binnen het kerndepartement verschillende Bijzondere Organisatie Eenheden, waaronder de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht, de Centrale Organisatie Integriteit Defensie, de Dienst Geestelijke verzorging, de Militaire Luchtvaart Autoriteit, de Inspectie Veiligheid Defensie en de Inspectie Militaire Gezondheidszorg. Deze vallen administratief onder resort p-sg, maar nemen vanwege hun taken een onafhankelijke positie in. Deze eenheden vertegenwoordigen gezamenlijk circa 3% van het totale personeelsbestand van Defensie. De personele omvang en ontwikkeling van de interne toezichthouders over de afgelopen tien jaar zijn afzonderlijk weergegeven in de beantwoording van vraag 2.

Vraag 5

Welk bedrag van de rijksbegroting wordt direct besteed aan ambtenaren (loonsom) en welk deel aan overige kosten?

Antwoord vraag 5

De totale apparaatsuitgaven komen in 2025 uit op 21,951 miljard euro. De apparaatsuitgaven bestaan voor ruim 76 procent uit personele uitgaven.³

De salariskosten bij Defensie bedragen in totaal 6,2 miljard euro. Hiervan is 2,1 miljard euro voor burgerpersoneel, 4 miljard euro voor militair personeel en 0,1 miljard euro voor reservisten.

Vraag 6

Tot welke afname aan ambtenaren (fte) hebben de financiële taakstellingen uit het kabinet Schoof geleid? Welk deel van het bedrag van de financiële taakstellingen is aan andere bezuinigingen op gegaan en welke zijn dat?

Antwoord vraag 6

De taakstelling uit het kabinet Schoof is budgettair ingeboekt in de apparaatsartikelen van de departementale begrotingen. Daarbij is geen aantal fte, geen percentage en geen streefomvang van het aantal rijksambtenaren opgenomen. Elk ministerie heeft ruimte om eigen afwegingen te maken en rapporteert hierover in haar eigen begroting en verantwoording. Er wordt niet centraal gemonitord op welke manier ministeries deze bezuiniging wordt vormgeven. Jaarlijks wordt in de JBR de ontwikkeling van het aantal ambtenaren en externe inhuur weergegeven. Uit de JBR blijkt dat in 2025 sprake was van een stijging van het aantal fte rijksambtenaren van 1,9% ten opzichte van 2024 en een daling van het aandeel externe inhuur van 2,3 procentpunt ten opzichte van 2024.

³ Kamerstukken II 2025/26 31 490, nr. 396; Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk, pagina 105.

Aan Defensie is geen financiële taakstelling opgelegd.

Vraag 7

Hoe wordt de Roemernorm van 10% externe inhuur precies berekend? Zijn er ambtenaren die hier niet in worden meegerekend?

Antwoord vraag 7

De Roemernorm betreft de uitgaven aan externe inhuur ten opzichte van de totale personele uitgaven. De totale personele uitgaven zijn de uitgaven aan eigen (ambtelijk) personeel en de uitgaven aan externe inhuur. Al het eigen ambtelijk personeel wordt hierin meegenomen. Een rijksbreed overzicht van de externe inhuur is opgenomen in de JBR en een overzicht per ministerie in het dashboard externe inhuur.⁴

⁴ <https://dashboards.rijksoverheid.nl>